

Innhold

Forord	13
Bolk I Introduksjon	
1. Innledning	17
<i>Knut Bjørn Stokke og Katrine Broch Hauge</i>	
1.1 Formålet med boka	17
1.2 Integreert kystsoneforvaltning – hva er det?	17
1.3 Hvem har skrevet boka, og hvem er målgruppa?	19
1.4 Litt mer om integreert kystsoneforvaltning i relasjon til bokas temaer ..	19
1.5 Strukturen i boka	26
Litteratur	28
2. Overordna om miljøreguleringar i kyst- og sjøområde	30
<i>Katrine Broch Hauge</i>	
2.1 Innleiing	30
2.2 Overordna rammer i Grunnlova	31
2.3 Sektorovergripande lover	34
2.4 Sentrale sektorlover	42
2.5 Avslutning	50
Kjelder	50
3. EU og internasjonal miljørett av relevans for kystsoneforvaltning i Norge	52
<i>Froukje Maria Platjouw</i>	
3.1 Innledning	52
3.2 EU miljørett	53
3.3 Internasjonal miljørett	62
3.4 Konklusjon	67
Litteratur	68
4. EØS-rettslige krav til miljøtilstanden i kystvann – om vanddirektivets betydning for tildeling av lokalitetstillatelse i sjø	70
<i>Anne Lodding Gabrielsen</i>	
4.1 Innledning	71
4.2 EØS-rettslige krav til forvaltningen av kystvann	72
4.3 Kravenes betydning i tildelingsfasen for oppdrett	82
4.4 Avslutning	92
Kilder	93

Bolk II Strandsonerforvaltning i endring

5. Strandsonen under utvikling	99
<i>Kjell Harvold</i>	
5.1 Ulike kyster – forskjellige utfordringer?	100
5.2 Hva er status?	102
Litteratur	102
6. Strandsonerforvernet etter plan- og bygningslova	
– rettslege og faktiske utviklingstrekk	103
<i>Ingunn Elise Myklebust og Arne Tesli</i>	
6.1 Innleiing	103
6.2 Byggjeforbodet i 100-metersbeltet	105
6.3 Dispensasjon	113
6.4 Fungerer lov og retningslinjer etter føremålet?	124
6.5 Oppsummering	129
Kjelder	131
Vedlegg I	133
Vedlegg II	137
Vedlegg III	138
7. Differensiert planlegging i strandsonen – erfaringer fra Vestfold	142
<i>Knut Bjørn Stokke og Sunniva Østvik Hage</i>	
7.1 Innledning	142
7.2 Strandsonerforvaltning i Vestfold	145
7.3 Regional kystsonerplan for Vestfold og veileder om «annen byggegrense»	145
7.4 Strandsonerplanlegging i Nøtterøy og Sandefjord kommuner	148
7.5 Strandsonerplanlegging i Larvik kommune	151
7.6 Drøfting	155
7.7 Konklusjon	157
Litteratur	158
8. Integrrert strandsonerforvaltning i Hordaland	160
<i>Arne Tesli</i>	
8.1 Innleiing	161
8.2 Hordaland fylke	162
8.3 Strandsonerplanlegging i Hordaland	165
8.4 Planerfaringar på kommunalt nivå	172
8.5 Oppsummering	180
Kjelder	182

9. Planlægning i kystområder i Danmark	
– kampen mellom beskyttelse og benyttelse	185
<i>Carsten Jahn Hansen</i>	
9.1 Introduksjon	185
9.2 Kysternes rolle i utviklingen og primære interesser i kysternes beskyttelse og benyttelse	187
9.3 Utviklingen i kystplanlægningen – forandringer i planlægningsdiskurser, rammer og lovgivning	190
9.4 Afsluttende diskussion og konklusjon – forandringer i dansk kystplanlægning inden for strandbeskyttelseslinjen og kystnærhedszonen	202
Litteratur	204
Bolk III Vindkraftutbygging langs kysten	
10. Innledning	209
<i>Arne Tesli</i>	
Kjelder	219
11. Planlegging av vindkraftanlegg og kommunens rolle	221
<i>Tor Håkon Jackson Inderberg og Inger-Lise Saglie</i>	
11.1 Introduksjon	221
11.2 Analytisk rammeverk	223
11.3 Metode	225
11.4 Konesjonsprosessen for vindkraft	226
11.5 Kommunens rolle i prosessen frem til vedtak om konsesjon	234
11.6 Hvorfor sier kommunene ja	237
11.7 Diskusjon av kommunens rolle i vindkraftkonsesjoner	239
11.8 Konklusjon: kommunenes rolle	242
Referanser	244
12. Hvem eier vinden? Hvordan gi regional plan innflytelse over vindkraftkonsesjoner	246
<i>Henrik Wiig og Arne Tesli</i>	
12.1 Introduksjon	247
12.2 Nærhetsprinsippet i dagens konsesjonssystem	249
12.3 Kampen om regionale planers innflytelse	250
12.4 Rammevilkår styrer vindkraftutbygging	254
12.5 Hvordan gi regionene mer innflytelse?	258
12.6 Maksimere offentlige inntekter	262
12.7 Konklusjon	263
Kilder	264

13. Kommunal planlegging av vindkraft	266
<i>Martin Lund-Iversen</i>	
13.1 Innledning	266
13.2 Kommunenes uformelle vetorett	267
13.3 Konesjonsprosessen og kommunal planlegging	268
13.4 Forholdet mellom energiloven og plan- og bygningsloven	269
13.5 Ambisjoner for plans rolle for vindkraft	271
13.6 Statlig eller kommunal styring	271
13.7 De ulike plannivåene og -redskapene i pbl	273
13.8 Innsigelse til planer uten vindkraft?	276
13.9 Planlegging som bidrag til «integrrert» behandling	277
13.10 Styringsbehov og -muligheter i forlengelse av plan	278
13.11 Avslutning	279
Referanser	280
Bolk IV Planlegging i sjø	
14. Innleiing	283
<i>Ingunn Elise Myklebust</i>	
14.1 Innleiing	283
14.2 Oversikt over andre verkemiddel for styring	285
14.3 Utvikling – auka fokus på koordinering og samarbeid	286
14.4 Dei ulike bidraga i bolken	287
Kjelder	288
15. Akvakulturs påvirkning på det ytre miljøet	289
<i>Pia Kupka Hansen</i>	
15.1 Innledning	289
15.2 Miljøpåvirkninger i dagens fiskeoppdrett	290
15.3 Risikovurdering	296
Kilder	296
16. Næringsvekst, regelverk og utfordringer – synspunkter basert på erfaringer fra forvaltningen av akvakulturnæringen	298
<i>Frode Hovland</i>	
16.1 Innledende om utviklingen og det rettslige rammeverket	299
16.2 Utfordringer ved planlegging i sjøarealer – med noen eksempel	301
16.3 Utviklingstillatelser	309
16.4 Fører produksjonsområdeforskriften til behov for endringer i det eksisterende lovverket?	310
16.5 Avslutning	311
Litteratur	311

17. Rettslege rammer for oppgåvefordeling mellom planstyresmakter og akvakulturstyresmakter	313
<i>Ingunn Elise Myklebust</i>	
17.1 Innleiing	314
17.2 Avklaring av lovleg arealbruk i plan og lokaliseringsvedtak – oversikt over verkemiddel for styring	320
17.3 Særleg om spørsmål om heimelskrav ved bruk av vilkår – forvaltningsvilkår eller samordningsbaserte løysingar?	329
Kjelder	337
18. Planlegging i sjø – behov for sterkere regional styring	340
<i>Knut Bjørn Stokke</i>	
18.1 Innledning	340
18.2 Erfaringer med kommunal planlegging i sjø	342
18.3 Erfaringer med regional planlegging i sjø	345
18.4 Drøfting og konklusjon	350
Kilder	353
19. Tildeling av løyve på lokalitet og legitimitet. Ei analyse av integrasjon mellom reguleringsregime, aktørar og informasjonsutveksling	355
<i>Katrine Broch Hauge, Ingunn Elise Myklebust og Martin Lund-Iversen</i>	
19.1 Innleiing	356
19.2 Utvikling av nye økologiske, økonomiske og politiske rammevilkår for vekst	358
19.3 Integrasjon mellom reguleringsregime, aktørar og informasjonsgrunnlag	364
19.4 Avslutning	382
Kjelder	383

Bolk V Nasjonalparker i kystsona

20. Innledning	391
<i>Jan Vidar Haukeland og Knut Bjørn Stokke</i>	
20.1 Vern av kystområder	391
20.2 Vern og bruk av natur i et historisk perspektiv	392
20.3 Nasjonal styring og frivillig vern	394
20.4 De ulike bidragene i bolken	395
Kilder	396
21. Rettslege rammer for etablering og forvaltning av nasjonalparker ved kysten	398
<i>Karen Eg Taraldrud</i>	
21.1 Hva er en nasjonalpark?	399
21.2 Rettsgrunnlag for vern av nasjonalparker i dag	401

21.3 Andre reguleringer i kystsonen	403
21.4 Fremgangsmåte ved etablering av områdevern	406
21.5 Særlig om nasjonalparkene Færder og Ytre Hvaler	407
21.6 Forholdet til annen lovgivning	408
21.7 Forvaltning av nasjonalparken	410
21.8 Avslutning	415
Referanser	416
22. Integrering av friluftsliv og naturbasert reiseliv i forvaltningen av Ytre Hvaler og Færder nasjonalparker	419
<i>Jan Vidar Haukeland og Knut Bjørn Stokke</i>	
22.1 Innledning	420
22.2 Ytre Hvaler og Færder nasjonalparker	422
22.3 Potensialet for naturbasert reiseliv og friluftsliv	424
22.4 Reiselivets og friluftslivets plass i nasjonalparkforvaltningen	426
22.5 Drøfting og konklusjon	429
Kilder	432
23. Færder nasjonalpark – lokalt initiativ og nasjonale verdier	434
<i>Ronny Meyer og Bjørn Strandli</i>	
23.1 Bakgrunnen for etableringen av Færder nasjonalpark	435
23.2 Verneplanarbeidet	437
23.3 Verneverdier	441
23.4 Friluftsliv og ferdsel	442
23.5 Reiselivsnæring	446
23.6 Besøksstrategien – et verktøy i forvaltningen	449
23.7 Praktisk forvaltning	449
23.8 Forholdet til andre aktører og forvaltningsordninger i kystsonen	451
23.9 Nasjonalparken som katalysator for spesielle satsinger	452
23.10 Vern og bruk – quo vadis?	454
Referanser	455
24. Konsten att hitta en bra balans mellan skydd och besökare – erfarenheter med besöksförvaltning i Kosterhavets nationalpark	456
<i>Andreas Skriver Hansen</i>	
24.1 En nationalpark öppnas	457
24.2 Kosterhavets nationalpark	458
24.3 Ramverket för förvaltningen av nationalparken	460
24.4 Besöksuppföljning	465
24.5 Utmaningar i besöksuppföljningen	467
24.6 Framtidens utmaningar	469
24.7 Lösningar att jobba med	471
Referenser	473

Bolk VI Rettar og interesser i kyst- og sjøområda

25. Innleiing	477
<i>Katrine Broch Hauge</i>	
25.1 Eigedomsrettar og strukturar	477
25.2 Forvaltning av ein sjøallmenning?	478
25.3 Kapitla i bolken	480
26. Yttergrenser og strandrett – tilgang og bruk av det kystnære sjøområdet før og no	483
<i>Ingunn Elise Myklebust</i>	
26.1 Innleiing	484
26.2 Historikk	484
26.3 Yttergrensa i sjø	485
26.4 Strandrett	488
26.5 Nye næringar i sjø – med utgangspunkt i planstyring, konsesjon og visjonsbygging	496
26.6 Avslutning	500
Kjelder	501
27. Auksjoner i teori og praksis – frekvenser og havbruk	504
<i>Erling Eide, Gideon Parchomovsky og Endre Stavang</i>	
27.1 Introduksjon	504
27.2 Terminologi og typologi	506
27.3 Mangler og begrensninger	509
27.4 Frekvensauksjoner	512
27.5 Norges auksjonering av havbrukstillatelse	513
27.6 Noen avsluttende merknader om forholdet mellom auksjon og skatt som midler til å trekke inn grunnrente	516
Kilder	517
28. Fiskeri i kystsoneplanleggingen sett fra Norges Fiskarlag sitt perspektiv	519
<i>Jan Henrik Sandberg</i>	
28.1 Innledning	520
28.2 Om norsk fiskerinæring	520
28.3 Om forvaltningen av de marine ressursene	521
28.4 Informasjon om fiskeriinteresser til bruk i kystsoneplanleggingen ...	522
28.5 Nye marine grunnkart	524
28.6 Fiskeri i kystsoneplanleggingen	525
28.7 Fiskeri og forholdet til andre interesser i planleggingen	531
Litteratur	538

29. Urfolksperspektiv og planlegging i sjø	540
<i>Katrine Broch Hauge</i>	
29.1 Innleiing og problemstilling	540
29.2 Akvakulturnæringa trekkjer nordover	543
29.3 Folkerettslege krav og Grunnlova § 108	544
29.4 Varetaking av urfolksinteresser i planlegging i sjø	556
29.5 Avslutning	568
Kilder	569
30. Sjøsamiske fiskerettigheter og kystsoneplanlegging	572
<i>Synne Movik</i>	
30.1 Innledning	573
30.2 Kystsoneplanlegging – et overblikk	575
30.3 Noen betraktninger om rettigheter, reguleringer og ressurstilgang ...	579
30.4 Sjøsamiske fiskerettigheter – en kort historisk oversikt	583
30.5 Kystsoneplanlegging og håndtering av sjøsamiske interesser i praksis – erfaringer fra Kvæningen og Porsangerfjorden	588
30.6 Diskusjon	595
30.7 Avsluttende refleksjoner	597
Litteratur	598
31. Avslutning	600
<i>Knut Bjørn Stokke og Katrine Broch Hauge</i>	
31.1 Planlegging som integrerande reiskap i kystsona	600
31.2 Planlegging over kommunegrensene – stort potensial, men med skjær i sjøen	601
31.3 I kva grad er forvaltninga av kystsona i samsvar med kjenneteikna på ei integrert forvaltning?	603
31.4 Endringsprosessar og integrering	606
31.5 Kampen om grunnrenta og integrering	608
Litteratur	609
Forfattarar	611